

Turun kaupungin vanhusneuvosto

29.11.2024

Varsinais-Suomen  
hyvinvointialue**Kannanotto digitaalisista terveyspalveluista**

Turun kaupungin vanhusneuvostolle on tullut kymmeniltä turkulaisilta ikäihmisiltä yhteydenottoja, joissa on esitetty huoli digitaalisten terveyspalvelujen saavutettavuudesta. Ikääntyneet kokevat, etteivät he löydä tietoa eikä palveluita. He kokevat myös, että olisi huomattavasti helpompaa soittaa omista terveyspalveluista. Lisäksi digitaalisten palvelujen käyttö on koettu erittäin vaikeana. Ikääntyneet luottavat enemmän henkilökohtaiseen palveluun kuin digitaalisiin palveluihin.

Samanlaiseen tulokseen on tultu myös kolmessa Pohjoismaassa Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa toteutettavassa HAIDI-tutkimushankkeessa (Demography and Democracy - Healthy Ageing in a Digital World). Hankkeessa tarkasteltiin sosiaali- ja terveyspalvelujen digitalisaatiota ikääntyvien näkökulmasta. Tehdyissä haastatteluissa tuli ilmi, että digitaalisista perustaidoistakin huolimatta digitaalisten terveyspalveluiden käyttö on vaikeaa ikäihmisille ja julkisten terveyspalvelujen verkkosivut koetaan vaikeakäyttöiseksi ja niiden löytäminen on monille vaikeaa. Tutkijoiden mukaan ikääntymiseen ja toimintakykyyn liittyvät erityistarpeet tulisi huomioida digitaalisia terveyspalveluja suunniteltaessa.

Julkisen sektorin tuottamissa palveluissa korostuu tehokkuus. Palvelujen saavutettavuuden kannalta ovat kolmannen sektorin toimijat, kuten yhdistykset ja järjestöt, ensiarvoisen tärkeitä ikäihmisten erityispiirteet huomioiden. Yhdistysten tarjoama tuki esimerkiksi hyvin toimivien digitalisoitujen terveydenhuollon palveluiden käytössä on monelle ikäihmiselle ehdoton edellytys, jotta ylipäättään kyseisiä palveluja pystyy hyödyntämään. Läheskään kaikilla vanhuksilla ei ole osaavia ja auttavia henkilöitä lähipiirissään, jolloin yhdistysten kautta saatava apu on ainoa mahdollisuus selvittää lisääntyvistä digitaalisen asioinnin vaatimuksista. Lisäksi on otettava huomioon yhdistysten ja järjestöjen tekemä työ ikäihmisten aktivoimiseksi, mikä parantaa elämisen laatua ja tukee itsenäistä arjessa selviämistä.

Turun vanhusneuvosto esittää vakavan huolen ikäihmisten yhdenvertaisesta oikeudesta ja mahdollisuudesta hyvään terveyteen terveyspalvelujen ja koko yhteiskunnan digitalisoituessa yhä enemmän. Lisäksi vanhusneuvosto esittää, että jo terveyspalveluiden digitalisaation suunnitteluvaiheessa huomioidaan helppokäyttöisyys, joka palvelee kaikkia kansalaisia, ei pelkästään ikääntyneitä. Lisäksi Turun vanhusneuvosto esittää, että mahdollistetaan yhdistyksille ja järjestöille ikääntyvien tukeminen ja auttaminen digitaalisten sosiaali- ja terveyspalvelujen käytössä.

Turussa 29.11.2024

Turun kaupungin vanhusneuvosto

Ulla-Maija Vierimaa  
Vanhusneuvoston puheenjohtajaTuula Paakkola  
Vanhusneuvoston varapuheenjohtaja